

ALS WE NIET MEE KUNNEN DOEN

Een beetje later dan gewoonlijk, vanwege de feestelijkheden en, helaas, ook wegens de heerschende kinderverlamming, zijn de scholen weer begonnen. Ook verder is men zoowat overal tot den gewonen, dagelijken gang van zaken teruggekeerd. Een enkele late vacantienganger moge een uitzondering maken; 't zomersche weer, dat September ons op dit oogenblik geeft, moge eerder verlokken tot wandelen dan tot schrijven — als algemeen verschijnsel kunnen we toch zeggen, dat er weer geregeld gewerkt wordt. Dat althans de kans en de roeping tot geregeld werk er weer is.

Juist bij zulk een nieuw begin, dat velen tegelijk maken, is het dubbel moeilijk om te behooren tot hen, die niet mee kunnen doen. En die zijn er toch altijd en overal. Ik denk nu aan de werklozen, die wel graag zouden werken, maar voor wie er op de arbeidsmarkt nog steeds geen plek open kwam.

Ik denk echter ook aan de zieken, aan hen, die langdurig ziek zijn vooral. Misschien hebben ze in het voorjaar gehoopt: als de zomer voorbij is — als het werk opnieuw begint — dan ben ik er ook weer bij. Een klas lager dan de anderen misschien, maar toch — ik zal weer mee kunnen doen.

En nu is het werk opnieuw begonnen en nog steeds zijn ze door hun ziekte uitgeschakeld. Dat is heel moeilijk; voor de jongeren vooral.

Maar ik denk ook aan hen, die door hun gevorderden leeftijd gingen behooren tot hen, die niet meer mee kunnen doen. Althans niet in hun beroep, op de hun van ouds vertrouwde plaats. Men behoeft tegenwoordig nog niet zoo heel oud te zijn, om op deze wijze te worden uitgeschakeld.

„Uitgeschakeld.” Is er wel bitterder woord dan dit voor hen, die zichzelf nog heel goed in staat achten om mee te doen; die van zichzelf weten, dat ze nog veel te geven hebben, en die toch plaats moesten maken voor anderen? Die zich nu nutteloos voelen?

Nutteloos! Maar is dat zóó? Zijn ze nutteloos, onze zieken, onze zwakken, de ouderen onder ons, die niet meer ten volle den strijd om het bestaan kunnen voeren? Of hebben ze misschien, in plaats van de oude, vertrouwde taak een nieuwe, en moeilijker, opgaaf te volvoeren gekregen? Voelen ze zich alléén maar nutteloos en op zij gezet, omdat ze voor dit nieuwe nog geen oog kregen?

Ik las onlangs in een Engelsch tijdschrift een verhaal over een zakenvrouw, die meende, dat het haar tijd werd om stil te gaan leven, toen ze voor den eersten keer grootmoeder geworden was. Ik laat nu daar, of die meening juist was. Evenzeer laat ik het rusten, dat haar financieele omstandigheden haar blijk-

baar geen enkele moeilijkheid in den weg legden. Ik wil alleen vertellen dat ze, door allerlei gebeurtenissen, geen rustigen tijd kreeg, zooals ze verwachtte, doch veeleer een zeer bewogen tijdperk doorleefde. Wanneer dan alles weer zoo'n beetje op z'n pootjes terecht is gekomen, zegt een aanstaande schoondochter tot haar: „Iedereen komt tot u om hulp, om raad of om een toevlucht te vinden.” En dan geeft zij glimlachend ten antwoord: „Maar daarvoor ben ik nu ook hier, nu ik me terugtrok.”

Daarvoor, om naar anderen te kunnen luisteren; om anderen te kunnen helpen!

Als we ons uitgeschakeld voelen, zijn we vaak vol van onszelf, ons eigen verdriet, onze eigen bitterheid. Er is geen plaats voor gedachten aan anderen. Zou da a r de fout niet liggen?

Er is in het drukke leven voor hen, die daarin opgenomen zijn, zoo weinig gelegenheid om te luisteren naar de moeilijkheden van anderen. We hebben het te druk met onszelf.

Dan worden we, op de een of andere manier, achteraf geleid. Dat kan zijn, omdat God ons iets te zeggen heeft. Omdat we daarvoor de stilte om ons heen moeten hebben.

Maar het kan ook zijn, opdat we op een andere manier iets voor anderen kunnen zijn. O neen, daardoor wordt het voor onszelf nog niet dadelijk gemakkelijk. Daardoor is onze eigen strijd niet meteen over. Maar wel krijgt ons leven er op een andere wijze weer waarde door. Misschien zelfs mogen we, juist omdat we wat achteraf staan, werk doen aan een zoekende ziel, die den weg kwijt is. Eeuwigheidswerk, omdat wij, in tegenstelling met anderen, tijd hebben om te luisteren. Tijd ook, om anderen in het gebed aan God op te dragen.

Is het dan nog wel zoo erg, wanneer we niet in alles mee kunnen doen?

J. M. W.-W.

Naar een teekening van D. K. Koopmans

Marten, uit het land van de Scheene, gelegen in Zuid-Friesland, is nog niet uitgeschakeld. Zooals hij zijn „foeke breit,” knoopt hij ook de middenstukken van de witte mutsjes voor zijn vrouw.